

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

judcători – Ghenadie Nicolaev, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Iurie Bejenaru,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Costăș împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui,

Dodița Lavrentie Dumitru, născut la 01 februarie 1978, originar din Drochia și domiciliat în s. Mihăileni, r-nul Rîșcani,

Datele referitoare la examinarea cauzei:

- 1. de la 25 iunie 2013 pînă la 02 septembrie 2013 (prima instanță)**
- 2. de la 03 decembrie 2013 pînă la 22 ianuarie 2014 (instanța de apel)**
- 3. de la 25 martie 2014 pînă la 10 iunie 2014 (instanța de recurs).**

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința judecătoreiei mun. Bălți din 02 septembrie 2013 **Dodița Lavrentie Dumitru** a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal la 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, cauza fiind examinată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că inculpatul, acționînd în mod intenționat și urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, la 13.05.2013, în perioada de timp între orele 12:00-20:00, folosindu-se de faptul că nu este observat de nimeni, a pătruns prin geamul deschis, în apartamentul nr. 82, amplasat pe str. N. Iorga 22 din mun. Bălți, de unde a sustras pe ascuns, de pe noptiera de lîngă geam, un notebook de model Acer, la preț de 7750 lei, împreună cu încărcător și mouse, la preț de 50 lei, cauzînd astfel părții vătămate, Zalevschi Mihail, o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 7800 lei.

3. Sentința a fost atacată de către avocat în numele inculpatului și inculpat, care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărîri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care procesul penal să fie încetat în legătură cu împăcarea părților.

În motivarea apelului înaintat, avocatul și inculpatul au indicat că inculpatul s-a împăcat cu partea vătămată, însă datorită faptului că primului nu i-a fost acordat termen pentru a iniția procedura de împăcare în instanța de fond, acest fapt nu a fost documentat corespunzător. Totodată, ulterior partea vătămată a întocmit o cerere cu privire la

împăcarea cu inculpatul, autentificată notarial, pe care o vor prezenta în ședința instanței de apel.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, care a fost pronunțată integral la 05 februarie 2014, apelul declarat a fost admis, fiind casată sentința, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care:

- în temeiul art. art. 332 alin. (1) și 391 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal de învinuire a inculpatului în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, potrivit art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părților.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că la soluționarea posibilității admiterii cererii de împăcare a părților în instanța de apel, respectiva întrebare a fost ridicată în cadrul judecării cauzei penale în instanța de fond, pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare, urmînd a fi soluționată prin citarea și audierea părții vătămate în acest sens. Însă, instanța refuzîndu-i inculpatului acordarea termenului solicitat pentru soluționarea întrebărilor legate de împăcare, nu numai că nu a admis-o, deși legea o permitea și părțile au făcut declarațiile respective privitor la împăcare, ci l-a lezat într-un drept garantat de legea procesual-penală. În această situație, ținînd cont de faptul, că împăcarea era o problemă de drept, ce ținea de legalitatea sentinței, procedura ei fiind inițiată la faza judecării cauzei, instanța de apel a considerat posibilă înlăturarea respectivei erori prin examinarea ei în ordine de apel.

Stabilind că procedura de împăcare a fost inițiată de către inculpat încă la ședința instanței de fond, fiind susținută de către partea vătămată prin cererea notarial autentificată, instanța de apel a constatat necesitatea încetării procesului penal în legătură cu împăcarea părților.

6. Decizia instanței apel este atacată de către procuror, care a fost înregistrat la Curtea Supremă de Justiție ca fiind depus la 28 februarie 2014 și care, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, deoarece apelul a fost greșit admis, cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat, procurorul indică că pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare, nu a fost înaintată nici o cerere de împăcare de către partea vătămată, motiv pentru care consideră neîntemeiată soluția instanței de apel.

6.1 Pe cauză nu au fost înaintate referințe de către părți.

7. Judecînd recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că recursul procurorului urmează a fi admis din următoarele considerente.

Analizînd lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că judecarea cauzei în fond a avut loc fără participarea părții vătămate, care la 30.07.2013 a depus cerere de examinare a cauzei în lipsa sa (f.d. 72) și care a fost acceptată ulterior de părți și de către instanța de fond (f.d. 89).

Totodată, s-a constatat că pînă la retragerea completului de judecată al instanței de fond pentru deliberare, nu a fost înaintată nici o cerere de împăcare de la părți, ci doar inculpatul a înaintat la **02.09.2013**, o cerere prin care a solicitat amînarea continuării examinării cauzei pentru o altă dată, cu scopul de a se împăca cu partea vătămată (f.d. 95). Cererea dată a fost respinsă de către instanța de fond, din motiv că inculpatul a avut suficient timp pînă atunci să soluționeze problema împăcării cu partea vătămată, **la aceeași dată** fiind finisată cercetarea judecătorească și pronunțată sentința.

În aceeași ordine de idei, se constată că potrivit art. 109 alin. (2) Cod penal, împăcarea produce efecte juridice **din momentul pornirii urmăririi penale și pînă la**

retragerea completului de judecată pentru deliberare, avându-se în vedere retragerea pentru deliberare a completului de judecată al instanței de fond.

La fel, Colegiul penal lărgit remarcă că împăcarea părților poate avea loc în lipsa părții vătămate, însă, avînd în vedere că împăcarea este personală, voința părții vătămate trebuie să fie exprimată printr-o declarație (cerere), autenticată notarial. În acest sens, s-a constatat că astfel de cerere a fost întocmită de către partea vătămată, însă abia la 04 septembrie 2013 (f.d.119), adică după retragerea instanței de fond pentru deliberare și pronunțarea sentinței, fapt care a făcut imposibilă soluționarea cererii de împăcare de către instanța de fond.

Urmare a celor indicate supra, rezultă că instanța de apel greșit a concluzionat faptul că pînă la retragerea completului de judecată al instanței de fond pentru deliberare, a fost ridicată problema împăcării. Aceasta, deoarece de către instanța de fond a fost dispusă examinarea cauzei în lipsa părții vătămate, care putea înainta o cerere de împăcare (autenticată notarial) pînă la retragerea completului de judecată pentru deliberare, însă nu a făcut acest lucru, iar cererea de amînare a examinării cauzei înaintată de către inculpat, nu echivala cu înaintarea unei cereri de împăcare și nici nu presupunea citarea părții vătămate în ședința instanței de fond, odată ce a fost acceptată examinarea cauzei în lipsa acesteia.

Astfel, eroarea comisă de către instanța de apel urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală – casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014 și menținerea sentinței judecătorei mun. Bălți din 02 septembrie 2013, prin care **Dodița Lavrentie Dumitru** a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal la 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis, deoarece apelul a fost greșit admis.

8. În conformitate cu art. art. 338, 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Bălți, Valentina Coștaș, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 ianuarie 2014, în cauza penală în privința lui **Dodița Lavrentie Dumitru**, cu menținerea sentinței judecătorei mun. Bălți din 02 septembrie 2013, prin care Dodița Lavrentie Dumitru a fost condamnat în baza art. 186 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal la 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 iulie 2014.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Ghenadie Nicolaev

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Iurie Bejenaru